

ההסדר המתגבש בענף היהלומנים הגדול והסודי במדינה

ההסכם, שצפוי להכניס למדינה עשרות מיליוני שקלים, אמור להסדיר את פרשת הבנק המחתרתי שהובילה למשבר חמור בענף, אך חלק מהיהלומנים טוענים כי נותרו "פצועים בשטח". עו"ד פני רובין, ממגבשי הפרשה: "הענף על סף שבירה. צריך מהלך לא שגרתי"

09/08/13 | 08:08 | יהודה שרוני, סופהשבוע | **סופהשבוע**

Recommend 0 Send Tweet 0 Share

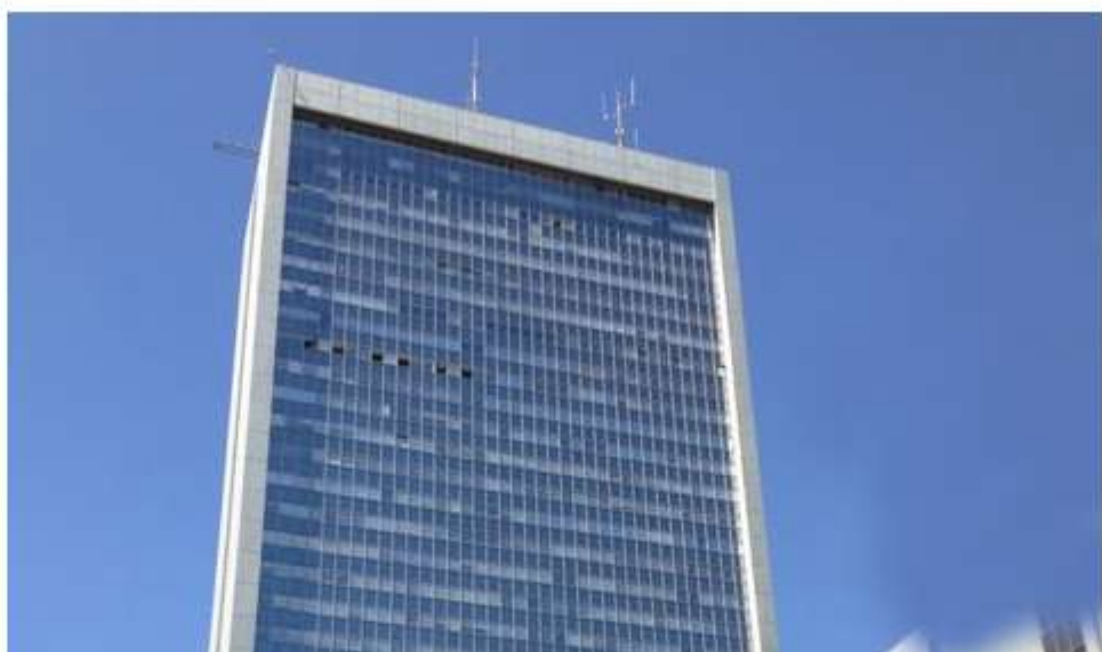
אלמלא הייתה זו בורסת היהלומנים, אפשר היה לטעות ולחשוב שמדובר בכנס מנהלי רשות המסים לדורותיהם. לפני שבועיים התמלא אולם "מכבי" בבורסת היהלומנים ברמת גן במאות יהלומנים. על הבמה ישבה הצמרת הבכירה של עולם היעוץ העסקי, וחשפה בפני הנוכחים הסדר יוצא דופן.

נשיא בורסת היהלומנים יאיר סהר תפס את מקומו. לצדו ישבו עו"ד פני רובין, מגדולי עורכי הדין בישראל המתמחים בסוגיות מסים. עוד נכחו מנהל רשות המסים לשעבר ג'קי מצא, קודמו בתפקיד יוני קפלן, מנהל משרד ראש הממשלה לשעבר משה ליאון (המתמודד כעת על ראשות עיריית ירושלים) וניצב משה סדבון. ראש אגף החקירות לשעבר במשטרה, המשמש כיום כיועץ האבטחה הראשי בבורסת היהלומנים.

הפורום יוצא הדופן גויס על ידי הנהלת הבורסה כדי לחלצה מהמשבר הגדול ביותר בתולדותיה: פרשת הבנק המחתרתי, שעלתה לכותרות בשלהי 2011 ואשר לוותה בחקירה משטרתית של יחידת להב 433 של המשטרה ויחידת יהלום של רשות המסים. על פי החשדות, הסתייעו יהלומנים בבנק מחתרתי לביצוע פעולות בלתי חוקיות בהיקף מאות מיליוני שקלים. אלה כללו, על פי החשדות, עבירות מס ועבירות על חוק איסור הלבנת הון.

הפרשה פגעה קשות בבורסה ושיתקה את פעילותה. המשטרה כבר חקרה חלק מהיהלומנים באזהרה, אך לאחרים היא עדיין לא הספיקה להגיע. החשש היה שהמשך החקירות יפיל על הבורסה גורל דומה לזה שחוזה ענף היהלומנים בבלגיה: חיסולו המוחלט. ואכן, מחזורי הפעילות צנחו ב-2012 ב-30%. הענף כולו עמד על סף חיסול, מה שעלול היה לפגוע באחד ממקורות ההכנסה המשמעותיים של רשות המסים.

בשבועות האחרונים, בעקבות מגעים קדחתניים עם רשות המסים, הושגה פריצת דרך, ובישיבה יוצאת הדופן נחשפו פרטי ההסדר המתגבש, שיעניק לרשות המסים הזדמנות ליהנות מהכנסה חד פעמית של עשרות מיליוני שקלים.

מחזורי הפעילות צנחו בכ-30 אחוזים במהלך 2012. בורסת היהלומנים. צילום: אלוני מור

"להחזיר את הענף לגדולתו"

בין עיקרי ההסדר, שאותם פירט עו"ד פני רובין מעל הבמה, נמצא תשלום מס חד פעמי של עשרות אלפי שקלים ובתמורה קבלת שנת שקט תעשייתי, שבמסגרתה לא יתנהלו נגד היהלומנים חקירות נוספות. כמו כן, יופעל הליך של "גילוי מרצון", שבמסגרתו יוכלו היהלומנים לחשוף פעילות שלא כדין, לשלם את המס המתבקש ובתמורה יקבלו חסינות מהעמדתם לדין פלילי.

הסעיף האחרון הרגז במיוחד חלק מהחברים. רובין נמנע מלהבטיח כי הסוחרים שכבר נחקרו ייצאו ללא פגע. "החקירות בעניינם ימשכו והחומרים יובאו בפני הפרקליטות שתיאלץ להכריע", אמר רובין. דבריו עוררו סערה, וחלק מהנוכחים הביעו מחאה וטענו כי "לא משאירים פצועים בשטח".

עו"ד דרור מתתיהו ממשרד דולן דאמרי מתתיהו, המייצג חלק מהחשודים שכבר נחקרו באזהרה, מסר ל"סופהשבוע" כי הסדר כזה צריך לחול גם על חברים שנחקרו באזהרה, שכן אחרת הוא יוצר אפליה המנוגדת לדין.

לדברי מתתיהו, "אלה שלא התמזל מזלם ונפתחה נגדם חקירה, יעמדו בפני סיכון ממשי של העמדה לדין ונשיאה באחריות פלילית ובעונש, בעוד האחרים יוכלו לקנות את חרותם במסגרת הליך הגילוי מרצון. זה מצב בלתי ראוי, שלא יעמוד במבחן המשפטי".

עו"ד רובין ער לבעייתיות, אך לדבריו מדובר בהסדר חשוב לענף היהלומנים ולמדינה. "ענף היהלומנים בבלגיה כמעט הוכחד לחלוטין, וגם כאן הוא עלול להתאדות", הוא אומר. "הוא נמצא על סף שבירה. כדי לגונן עליו צריך מהלך לא שגרתי, ואני שמח שגם רשות המסים הבינה את זה".

רובין ציין כי הוא מבין את טענות היהלומנים שנגדם נפתחה כבר חקירה, אך הוסיף כי "קצרה ידי מלהושיע. רשות המסים הבינה שלא תוכל להתייצב מול הפרקליטות ולהגן על ההסדר במתכונת שונה. לא הייתה צריכה להיות אפליה אבל זאת דרכו של עולם".

בתגובה לפניית "סופהשבוע", ביקש נשיא בורסת היהלומנים יאיר סהר להדגיש את רגישות ההסדר והנזק שעלול להיגרם: "הנושא חשוב גם ברמה הלאומית, שכן גם למדינה יש עניין בהמשך קיום הענף. בנייר העבודה שפרסמתי, הדגשתי שמטרת ההסדר היא לסייע לכל היהלומנים ולהביא את כולם הביתה בשלום. אני מצפה שיהלומנים שכבר נחקרו באזהרה יזכו להליך כופר. אנחנו מעוניינים להחזיר את הענף לגדולתו, כפי שהיה בעבר".

דוברת רשות המסים מסרה כי בשלב זה הרשות אינה מעוניינת להגיב, אך הדגישה שכל הסדר שייחתם, ייעשה במסגרת הליכי הגילוי מרצון.